

בנק ישראל

פרוטוקול ישיבת המועצה המינהלית **שהתקיימה ביום ב' 5.12.2011 במשרדי בנק ישראל בירושלים**

משתתפים: חברי הוועדה: דן פרופר, יו"ר
איציק אידלמן, אורי גלילי, נינה זלצמן, סטנלי פישר, קרנית פלוג,
מקסין פסברג.
נוכחים: עובדי הבנק: אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד
צילה בילט, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
ליאור גסנר, עוזר למנכ"ל הבנק
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
נוכחים נוספים בנושא הראשון בסדר היום:
מוטי פיין, מנהל מחלקת המטבע
נוכחים נוספים בנושא השני בסדר היום:
נטלי בצלאל, יחידת תכנון וכלכלה
יעל ואקנין, מנהלת יחידת תכנון וכלכלה
נתן זוסמן, מנהל חטיבת המחקר
עירית מנדלסון, משנה למנהל החטיבה, מנהלת אגף שווקים, חטיבת השווקים
גבי פישמן, משנה למנהל החטיבה, מנהל אגף סטטיסטיקה, חטיבת מידע
וסטטיסטיקה
רחל צימלס, אחראית על תקציב הבנק, יחידת תכנון וכלכלה
צורי תמם, סגן המפקח, מנהל אגף הערכה המוסדית, הפיקוח על הבנקים

סדר היום:

1. אישור מטבעות זיכרון
2. דיון על תוכניות העבודה לשנת 2012
3. אישור תקציב הבנק לשנת 2012 – חלק א

הדיון

הנושא הראשון לדיון: אישור מטבעות זיכרון

מנהל מחלקת המטבע הביא לאישור המועצה הנפקה של ארבעה מטבעות זיכרון, וזאת לאחר אישור הנגיד.

מנהל מחלקת המטבע ציין שלבנק ישראל נתונה על פי החוק הסמכות הבלעדית להנפיק מטבע בישראל. בהמשך תיאר את הליך ההנפקה, הנמשך בין שמונה לעשרה חדשים לאחר ההחלטה על העיצוב, לרבות תכנון הכמויות ומועדי ההספקה, על בסיס מודל המלאי שפותח בבנק. צוין כי הבנק קשור בהסכם עם החברה הישראלית למדליות.

לבקשתם של חברי מועצה להסבר נוסף על השימוש במטבעות הזיכרון, ערכם, סחירותם והמצב בתחום זה בארצות אחרות השיב מנהל מחלקת המטבע כי בשנת 1960 יצא המטבע הראשון, מטבע חנוכה, והוא זכה במשך שנים לפופולריות רבה. בשנים הראשונות הונפקו 15 אלף עותקים משלושת העריכים. ואולם השוק ירד, ולפני מספר שנים הנפיקה החברה הממשלתית למדליות 750 עותקים. היום מוכרים ממטבע הזהב 555 מטבעות, ממטבע הכסף הקשוט 2,800 מטבעות ומזהב של הכסף רגיל 1,800. מטבעות הזיכרון משווקים בהצלחה בפזורה היהודית בארה"ב ובאנגליה. הפופולריות של מטבעות הזיכרון בארצות אחרות תלויה באופיה של האוכלוסייה. בארה"ב מטביעה כל אחת מהמדינות מטבעות בנושאים שהיא בוחרת.

לשאלה של חבר המועצה בדבר כמות המטבעות שיש להנפיק ענה מנהל מחלקת המטבע כי בחוק לא נקובה כמות מינימלית של מטבעות, אך נדרש להכריז על הכמויות מראש. על פי ההסכם עם החברה הישראלית למדליות, הבנק נדרש להנפיק חמישה מטבעות בשנה. ההסכם עומד לפוג בקרוב, ונידרש לצאת במכרז.

[הערה 1]

מטבע בסדרת אתרי מורשת, התשע"ב 2012, "תל מגידו"

בצד הנושא של המטבע יראה כד מים, ולצדו המפעל לאספקת המים של העיר מגידו, מהתקופה הישראלית. בשולי המטבע יופיע הכיתוב "תל מגידו" בעברית, באנגלית ובערבית, וכן הסמל של "אונסקו" והסמל הבין-לאומי של אתרי מורשת.

בצד הערך של המטבע – אריה שואג, אשר מקורו בחותם עברי קדום שנמצא בתל מגידו. אל אלה יָלּוּ הרכיבים הקבועים, המופיעים על כל מטבע זיכרון – הערך הנקוב בעברית ובאנגלית, סמל המדינה, שנת ההטבעה, המילה "ישראל" בעברית, בערבית ובאנגלית וסימן הטביעה. המטבעות 1 שקל ו-2 שקלים יהיו מכסף.

מטבע בסדרת יום העצמאות, התשע"ב 2012, "הכינרת"

בכל שנה נהוג להנפיק מטבע בסדרה של "יום העצמאות", המוקדש לנושא אחר. בעבר הוקדשו מטבעות לים המלח, שביל ישראל, ההשכלה הגבוהה בישראל, אמנויות הבמה וציפורי ישראל. בשנת 2012 יוקדש המטבע לכינרת.

בצד הנושא של המטבע תראה סירת מפרש השטה בכינרת. לחוף הכינרת צמחייה עשירה ושלושה דקלים, ובאופק הרי הגולן. סמוך לשולי המטבע יופיע הכיתוב "הכינרת" בעברית, בערבית ובאנגלית. בצד הערך יוצגו תבליט הכינרת בקווים מפוספסים, הכיתוב "יום העצמאות התשע"ב" בעברית ובאנגלית והרכיבים הקבועים: הערך הנקוב בעברית ובאנגלית, סמל המדינה, המילה "ישראל" בעברית, באנגלית ובערבית וסימן הטביעה.

מטבע בסדרת בוליון - ירושלים של זהב, התשע"ב 2012, "מנורת הכנסת"

¹ הערה 1 - הוחלט לא לפרסם - נושא הקשור להתקשרות עתידית של הבנק

סדרת מטבעות הבוליון הושקה לפני מספר שנים. בוליון הוא מטבע ממתכת יקרה – כסף, זהב או פלטינה – במשקל ידוע, המצוין על גבי המטבע.

בצד הנושא של הבוליון החדש תופיע דמות אריה שואג, שמקורו בחותם עברי קדום אשר נמצא במגידו, וכן סמל המדינה והמילה "ישראל" בעברית, באנגלית ובערבית. בצד הערך תיראה מנורת הכנסת, על רקע בניין הכנסת, המילה "ירושלים" בעברית, באנגלית ובערבית והכיתוב "1 אונקיה זהב טהור 9999". בעברית ובאנגלית. כן יופיעו הרכיבים הקבועים – הערך הנקוב, שנת ההטבעה וסימן הטביעה.

לשאלת חבר המועצה בדבר מכירות הבוליון, ציין מנהל מחלקת המטבע כי משני הבוליונים שהונפקו בעבר נמכרו 3,600 מטבעות.

לשאלה של חבר מועצה השיב מנהל מחלקת המטבע כי יבדוק מדוע בצד הערך רשום "ירושלים" בשפות עברית, אנגלית וערבית, ואילו בצד הנושא סדר הופעתה של המילה "ישראל" בשלוש השפות שונה.

מטבע בסדרה "תמונות מן התנ"ך", התשע"ב 2012, "דניאל בגוב האריות"

בצד הנושא ייראה דניאל בגוב האריות, פונה לאלוהים בתפילה, ולצדו שני אריות. בצד הערך יוטבע הכיתוב "דניאל בגוב האריות" בשלוש השפות, וכן הרכיבים הקבועים – הערך הנקוב, סמל המדינה, שנת ההטבעה וסימן הטביעה.

החלטה:

[הערה 2]

בהתאם לסעיף 42 (ב) לחוק בנק ישראל התש"ע – 2010, המועצה המינהלית מאשרת את קביעת הנגיד בדבר ערכם הנקוב, צורתם, תוכנם ושאר פרטיהם של המטבעות שלהלן בהתאם לדוגמאות המצורפות, וכן את החלטת הנגיד להכריז על המטבעות שלהלן כמטבעות זיכרון:

1. מטבע זיכרון בסדרת אתרי מורשת, שנושא "תל מגידו", התשע"ב 2012, בערך נקוב 10 שקלים חדשים (זהב קשוט), 2 שקלים חדשים (כסף קשוט), 1 שקל חדש (כסף רגיל).
2. מטבע זיכרון בסדרת יום העצמאות, לכבוד יום העצמאות ה-64, שנושא "הכנרת", התשע"ב 2012, בערך נקוב 10 שקלים חדשים (זהב קשוט), 2 שקלים חדשים (כסף קשוט), 1 שקל חדש (כסף רגיל).
3. מטבע זיכרון בסדרת בוליון "ירושלים של זהב" שנושא "מנורת הכנסת", התשע"ב 2012, בערך נקוב 20 שקלים חדשים (זהב רגיל).
4. מטבע זיכרון בסדרת תמונות מן התנ"ך, שנושא "דניאל בגוב האריות", התשע"ב 2012, בערך נקוב 10 שקלים חדשים (זהב קשוט), 2 שקלים חדשים (כסף קשוט), 1 שקל חדש (כסף רגיל), 1 שקל חדש (זהב זעיר קשוט).

² הערה 2 - הוחלט לא לפרסם - נושא שהמועצה החליטה להשאיר פתוח להחלטת הממשלה.

בנוגע למטבע זיכרון "תל מגידו", יש להסב את תשומת לב הממשלה להטבעת הסמלים של מוסדות בינלאומיים על המטבע.

ההחלטה אושרה על ידי כל החברים.

הנושא השני לדיון: תוכנית העבודה של הבנק לשנת 2012

הנגיד הציג את האתגרים החשובים שניצבים בפני בנק ישראל:

בתוך הבנק:

- יישום חוק בנק ישראל החדש, והתאמת סדרי העבודה בבנק לעידן חדש.
- שדרוג התשתיות הטכנולוגיות ומערכות המידע והסטטיסטיקה בבנק.
- פיתוח ההון האנושי של הבנק ושיפור היכולת של הבנק לגייס עובדים מקצועיים ברמה הגבוהה הנדרשת, ולשמור עליהם.
- מדיניות מוניתרית ויעוץ כלכלי לממשלה
- להיערך לתרחישים שונים, בין היתר כאלה שעשויים לנבוע מהמשבר הכלכלי המתפתח היום בעולם, בעיקר באירופה.
- גיבוש מדיניות וכלים מקרו-יציבותיים לחיזוק היציבות הפיננסית של המשק, בהתבסס על לקחי המשבר.
- חיזוק המערכת הבנקאית ויעילותה, וכן – יחד עם המפקחים האחרים – חיזוק האיתנות, היציבות והיעילות של המערכת הפיננסית כולה.
- הנפקת סדרה חדשה של המטבע.

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה הציגה את טיוטת חוברת עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2012, שתפורסם באתר האינטרנט של הבנק, הכוללת את מטרות הבנק, תפקידיו, היעדים הרב-שנתיים שלו ומשימותיו המרכזיות.

במענה לשאלה אם היעדים הרב-שנתיים מתעדכנים מעת לעת, או קבועים לנצח, השיבה מנהלת יחידת תכנון וכלכלה כי תכנון רב-שנתי זה, שנעשה ב-2010, הוא הראשון, וכי היעדים האלה הוצגו לראשונה בתכנון לשנת 2011. עדכניותם והרלבנטיות שלהם נדונו ואושרו בדיון השנתי של הנהלת הבנק. הוחלט כי בכל שנה ייערך תהליך של תיקוף והערכת המצב מבחינת השגתם וכן דיון בצורך לשנותם לנוכח אתגרים חדשים.

סגן המפקח על הבנקים הציג את תוכנית העבודה של הפיקוח על הבנקים.

סגן המפקח על הבנקים ציין שתפקיד הפיקוח על הבנקים הוא להבטיח את היציבות והחוסן של מערכת הבנקאית, ולקדם תחרותיות והוגנות.

סגן המפקח על הבנקים תיאר את הפעילות בנושא התרחישים התפעוליים המתנהלת בשנתיים האחרונות בצמידות לרשויות המתאימות. בפיקוח מקבלים את התרחישים הלאומיים, ויחד עם המערכת הבנקאית בודקים את השפעתם הצפויה על המערכת ומתכוננים לקראתם. מבחן לחץ בודק תרחיש שהסתברות להתמשותו נמוכה ביותר אך השפעתו חזקה ביותר. בניהול סיכונים יומיומי מתייחסים פחות לתרחישים כאלה, אבל לקחי השנים האחרונות הם שמן ההכרח להתייחס אליהם.

במענה לשאלה בעניין התרחישים, הסביר סגן המפקח על הבנקים שהפיקוח על הבנקים מקיים קשרי עבודה הדוקים מאוד עם המערכת הבנקאית, ומבקש מהבנקים לערוך תרחישים שונים וכן לתאר מה בכוונתם לעשות. יש לזכור שאלה אינם אלא תרחישים. לשאלה של חבר המועצה אם קצין הסיכונים בכל בנק חייב לדווח לפיקוח, חובה שאינה ניתנת להטיה על ידי לחצים בתוך הבנק, השיב סגן המפקח על הבנקים שיש סט של דיווחים פורמליים שמקבלים מהבנקים לפי הוראות הדיווח למפקח, ונוסף עליו, כשוראים צורך בדיווח מידי, פונים אל הבנקים ומבקשים זאת.

לשאלה של חבר מועצה אם בהכנת התרחיש ובתכנון כלי ההתמודדות עמו מבחינים בין תרחישים חיצוניים לתרחישים פנימיים, האופייניים לישראל, השיב סגן המפקח על הבנקים שיש התייחסות נפרדת לתרחישים פנימיים. הוא הדגיש את החשיבות הרבה המיוחסת לתרחישי קיצון של סיכונים מלחמה, רעידת אדמה וכו', וציין שבשנתיים האחרונות נעשתה עבודה רבה בנושאים אלה.

היעדים הרב שנתיים של הפיקוח על הבנקים:

- אימוץ והטמעה של דרכי עבודה מיטביות בחטיבה ובמערכת הבנקאית.
- הידוק קשרים עם רגולטורים בחו"ל ושילוב הפיקוח בגופים בין-לאומיים.
- שמירה על הוגנות כלפי לקוחות ועידוד התחרות.
- היערכות לשעת חירום.
- טיפוח המשאב האנושי.
- פיתוח כלים לפיקוח מקרו-יציבותי (macro-prudential).
- עדכון חוקי הבנקאות.
- שיפור התשתיות בחטיבה.

היעדים של הפיקוח על הבנקים לשנת 2012 חופפים במידה רבה לאלה הרב-שנתיים. הם מדגישים את הנושאים שהחטיבה רוצה במיוחד לקדם – מעבר לעבודה השוטפת, שהיא העיקר, ולה יוקצו רוב התשומות.

יעד 1 - אימוץ והטמעה של דרכי עבודה מיטביות בפיקוח ובמערכת הבנקאית.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- היערכות לאימוץ באזל III (הון, מכשירי הון), תוך דיאלוג עם המערכת הבנקאית.
- אימוץ והטמעה של הנחיות מתאימות לניהול בנקאי תקין, לרבות הנחיות בין-לאומיות.

- אימוץ והטמעה של תקני חשבונאות ודיווח בין-לאומיים – IFRS.
 - המשך יישום כלי פיקוח מתקדמים להערכת סיכונים.
 - ביצוע הערכות וביקורות בבנקים בהתאם למוקדי סיכון, וכן סקירות על סיכונים ברמת מערכת.
 - הפקת לקחים מדוח ה-FSAP.
- לשאלת אחד מחברי המועצה לגבי יישום ה-IFRS, השיב סגן המפקח על הבנקים כי במערכת הבנקאית תהליך ההטמעה של ה-IFRS שונה מאשר בשאר החברות, וכי עם הזמן מבינים שהתהליך האיטי הוא הנכון; בגלל המיגוון הגדול של אי-הבהירויות, יישום מהיר, שהוא אפשרי, ואולי אפילו קל יותר, יכול להיות בעייתי יותר.

במענה לשאלה אם יש כלים במקום דירוגי חברות הדירוג, השיב סגן המפקח על הבנקים, כי לא מסתמכים יתר על המידה על הדירוגים של חברות הדירוג, וכי יש לפיקוח כלים אחרים.

יעד 2 - הגברת הקשרים והתיאום עם רגולטורים בארץ ובחו"ל.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- השתתפות כמשקיפים בוועדת באזל (BIS), בוועדה לשווקים פיננסיים ב-OECD, ובקבוצת עבודה של ה-FSB (התקציב: 330 אלפי ש"ח).
 - חיזוק קשרים עם רגולטורים בארץ ובחו"ל.
- במענה לשאלה ממה מורכבים התקציבים לביצוע המשימות שהוצגו השיב סגן המפקח על הבנקים שסכומים אלה הם רק ההוצאה הכספית החיצונית של חטיבת הפיקוח על הבנקים, ולא סך העלות, הכוללת את כוח האדם ואת העלויות של חטיבות אחרות.
- אחד מחברי המועצה הזכיר שהוא ביקש לרשום בכל סעיף, במידת האפשר, את התקציב המבוקש, כדי שחברי המועצה יראו זאת מראש, ובישיבה לא יהיה צורך להתעכב על רשימה ארוכה של מספרים.

יעד 3 - שמירה על הוגנות כלפי הלקוחות ועידוד התחרות.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- קידום הסברה פיננסית-צרכנית.
- שיפור הרגולציה הצרכנית והגברת אכיפתה.
- קידום רמת הגילוי הנאות ללקוחות הבנקים.

יעד 4 - מתן שירות לציבור ושיפור.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- טיפול שוטף בפניות הציבור, הפעלה סדירה של מוקד מידע חדש ושיפור זמני התגובה לפניות הציבור.
- טיפול שוטף בפניות מושל"כ.

יעד 5 - המשכיות עסקית.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: שיפור מוכנות הבנק והבנקים לתרחישי חרום, לרבות רעידת אדמה, טרור קיברנטי ומלחמה.

יעד 6 - פיתוח כלים לפיקוח מקרו-יציבות.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: גיבוש כלים לזיהוי, מדידה ודיווח על סיכונים לצורך פיקוח מקרו-יציבות - בשיתוף עם חטיבות אחרות.

יעד 7 - עדכון חוקי הבנקאות.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: קידום תיקוני חקיקה לפקודת הבנקאות - בשיתוף עם המחלקה המשפטית ורגולטורים אחרים.

יעד 8 - רפורמות במערכת הבנקאית ובשוק ההון.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: יישום המלצות ועדת הריכוזיות וועדת טרכטנברג.

יעד 9 - טיפוח המשאב האנושי.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: קידום המקצועיות באמצעות הדרכה והשתלמויות.

יעד 10 - שיפור תשתיות הבנק.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- הקמת תשתית מחשוב חדשה – פרויקט תמ"ר.
- שיפוץ בניין יבנה.
- החלפת מערכת פניות הציבור.

לשאלה של חבר המועצה מדוע יש לבנק צורך בשלושה בניינים ולטענתו כי ריבוי בניינים כרוך בהוצאות כפולות, השיב הנגיד כי עתה, משהוקמה המועצה, הדיון בעניין הבניינים יגיע אליה. סגן המפקח על הבנקים הסביר כי בלי קשר למספר הבניינים, הואיל ומתפקידו של הפיקוח על הבנקים לערוך ביקורות בתוך הבנקים, דרושה לו זרוע תל אביבית. תוכנית העבודה של הפיקוח על הבנקים תתבצע בידי 149 עובדים במשרה מלאה.

המשנה למנהל חטיבת השווקים, הציגה את תוכנית העבודה של חטיבת השווקים.

יעד 1 - ניהול המדיניות המוניתרית של הבנק ויישומה.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- מערכת מכרזים חדשה – מק"ם וריפו.
- מערכת ממ"י חדשה – שלב ב'.
- ניהול ויישום של מדיניות שער החליפין.
- שמירה ובנייה של יכולת פעילות במסחר בשוק האג"ח בבורסה.
- תיקי אשראי של הבנקים כביטחונות לקבלת אשראי שקלי מבנק ישראל.
- תפעול כלים מוניתריים.

יעד 2 - ניהול יתרות המט"ח, כולל הכנה והערכות להכנסת פעולות במסגרת החוק החדש.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- דיווחים לוועדה המוניתרית ולאוצר לפי החוק החדש.

- הכנות להשקעה בכלים חדשים המותרים לפי החוק החדש – כולל מערכת WSS.
 - ניהול היתרות: קשירה, שינוע, רישום ובקרה של עסקאות, כולל הגדרת מסגרת חדשה לניהול היתרות, המתאימה לחוק בנק ישראל החדש.
 - ניהול סיכונים: סיכון השוק, סיכון האשראי, הסיכון התפעולי והסיכון המשפטי.
- יעד 3 - ניטור, מעקב ופיקוח של השווקים הפיננסיים בישראל.**
- המשימות המרכזיות לשנת 2012: איסוף מידע רציף מהמסחר בשווקים, ניתוח ודיווח על השווקים, Market Intelligence, כולל טיפול במשברים פיננסיים והערכות אליהם.
- יעד 4 - פיתוח ושכלול של כלים מוניטריים.**
- המשימות המרכזיות לשנת 2012: פיתוח כלים לנושאי יציבות פיננסית.
- יעד 5 - שיפור ושדרוג של מערכות ותהליכים.**
- המשימות המרכזיות לשנת 2012:
- הגדרה ופיתוח של אמצעים ממוחשבים לבקרה של תהליכים עתירי סיכונים תפעוליים ומעקב אחריהם.
 - החלפת מערכת אוגר/תרומן.
 - קליטה והפעלה של מודול המועבר מהחשבות – Accounting Module.
 - שדרוג טכנולוגי ביחידת העסקאות.
 - ביזי - שלב ב' – WSS.
- יעד 6 - הערכות להמשכיות עסקית.**
- המשימה המרכזית לשנת 2012: בניית יכולת פעולה של הנציגות.
- להערתו של אחד מחברי המועצה כי ההכרח שהנציגות בחו"ל תוכל לפעול בתרחיש קיצוני, ושהיא לא תפעל בתרחיש לא קיצוני, ולשאלתו מי נותן לאנשי הנציגות הסמכה להתחיל לפעול, השיבה המשנה למנהל חטיבת השווקים שיש נוהל שנכתב לפעילותה של הנציגות – מי פועל ובאילו מקרים.
- יעד 7 - הכנה והערכות להכנסת פעילות במסגרת החוק החדש.**
- המשימה המרכזית לשנת 2012: הכנת דיווחים לוועדה המוניתרית בהתאם לדרישות.
- יעד 8 - יישום מסקנות מהמשבר הפיננסי.**
- המשימות המרכזיות לשנת 2012:
- התאמת הרגולציה של Dodd Frank – התאמה לרגולציה החדשה הנהוגה בעיקר בארה"ב.
 - המשימה מתייחסת בעיקר לצורת הסליקה של מכשירים, במיוחד נגזרות פיננסיות, עם המעבר לסליקה מרכזית, המצריך היערכות.
 - התאמה של ניהול סיכון האשראי: מדינות, בנקים וכתבים.
- יעד 9 - מתן שירותי ייעוץ ופעולות עבור הממשלה ומשרד האוצר.**
- המשימה המרכזית לשנת 2012: ייעוץ למשרד האוצר בנושא ניהול החוב.

יעד 10 - השתתפות בצוותים בין-חטיבתיים ובצוותים מול גורמי חוץ בארץ ובעולם וייצוג הבנק והמדינה.

המשימות המרכזיות לשנת 2012: מתן ייעוץ לגורמים פנימיים וחיצוניים כולל השתתפות בכנסים. תוכנית העבודה של חטיבת השווקים תתבצע בידי 67 עובדים במשרה מלאה.

מנהל חטיבת המחקר, הציג את תוכנית העבודה של חטיבת המחקר. החטיבה עוסקת בשלושה תחומים עיקריים – המדיניות המוניתרית; המדיניות המקרו-יציבותית וייעוץ כלכלי לממשלה. יעדים נוספים שלה קשורים למחקר בסיסי ארוך טווח על המשק הישראלי. מספר המשרות הנמצאות בתקן החטיבה הוא 78 משרות – וכרגע מאוישות 76. חברי המועצה העלו את סוגיית התקנים, וסוכם כי הדיון בנושא זה יידחה לשיבה הבאה, שבה ישתתף המנכ"ל. תקציב חטיבת המחקר הוא 2.8 מיליון ש"ח. יותר ממחצית הסכום משמש לרכישת מאגרי נתונים חדשים ולתחזוק מאגרים קיימים בחטיבה. כ-400-500 אלף שקלים מוקצים להשתלמויות, הדרכות ופיתוח ההון האנושי. סכום קטן משמש לציוד ולעוד סעיפים קטנים.

יעד 1 - סוגיות במדיניות מוניתרית.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- בחינה של מדיניות שער החליפין / המשטר המוניתרי הרצוי, בעקבות ההתרחשויות בכלכלה העולמית ולקחי התקופה הנוכחית.
- בחינת ההתפתחות הצפויה של מחירי המוצרים והשירותים בתגובה לזעזועים מקרו-כלכליים.
- שכלול מודל התחזית העיקרי של הבנק – DSGE. בנק ישראל מפרסם ארבע פעמים בשנה את תחזית הצוות, שהיא אחד הסמנים העיקריים במשק לגבי הצמיחה, וזו נגזרת מהמודל האמור, שהוא המודל הבסיסי המשמש בבניית תחזיות הצמיחה ובעיצוב המדיניות המוניתרית. המשימה לשנת 2012 היא לנסות ולהכניס למודל הזה רכיב שחסר בו, ולא רק בבנק ישראל – רכיב פיננסי. המודל המקרו-כלכלי פועל כיום בלי הבנקים ובלי השוק הפיננסי, והטמעת המגזר הפיננסי בתוכו היא אתגר אנליטי ותכנותי לא פשוט.

יעד 2 - המדיניות המקרו-יציבותית.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- בניית התרחישים ואפיון הסיכונים העיקריים ליציבות הפיננסית בישראל.
- תפקיד האשראי כגורם ייצור, מחד גיסא, וכמלבה מחירי נכסים, מאידך.
- סקירת המוסדות הפיננסיים והערכת יציבותם, כדי לבחון, בעזרת מודלים, את קשרי הגומלין בינם לכלל המשק ולקבוע אילו מוסדות הם בעלי חשיבות מערכתית.
- הערכת התפקוד של השווקים הפיננסיים, מידת תנודתיותם, נזילותם וכד'.

- בחינה של תפקוד המערכת הפיננסית ושל כלים לשיפורה וייעולה.
- לשאלת חבר המועצה אם חטיבת המחקר מספקת, נוסף על התחזיות, גם כלים, השיב מנהל חטיבת המחקר שלחטיבת המחקר אין סמכות להפעיל כלים אלא רק סמכות הניתוח והיכולת האנליטית כולל בחינת השפעתם של כלי מדיניות שונים, אך אנשי עובדים בצוות עם אנשי חטיבות השווקים והפיקוח על הבנקים. צוות זה מתואם גם עם הרשויות לפיקוח באוצר ועם הרשות לניירות ערך – אלה שבידיהן הכלים והיכולת להשתמש בהם.
- לשאלה של חבר מועצה אם נוסף על בניית תרחיש תיאורטי, החטיבה מציעה גם כלים להתמודדות עמו, השיב מנהל חטיבת המחקר שהחטיבה בונה את התרחיש, ובדקת אותו יחד עם החטיבות הביצועיות, ויש היזון חוזר.

יעד 3 - ניתוח סוגיות במסגרת הייעוץ הכלכלי לממשלה.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- סוגיות העולות מהמחאה החברתית ומהמלצות ועדת טרכטנברג.
- שילוב ערבים וחרדים בחברה ובשוק העבודה.
- לשאלה של חבר המועצה אם בתחום העבודה החטיבה עוסקת גם בעובדים הזרים השיב מנהל חטיבת המחקר שהשנה אין מחקר ישיר על העובדים הזרים, אבל הנושא משתלב בניתוח, כי יש תחלופה בין עובדים זרים, עובדים מהרשות הפלסטינית, חרדים וערבים ישראלים. נושא העובדים הזרים נחקר בשנה הקודמת, וכרגע המאמץ מתמקד בערבים ובחרדים.
- לשאלות אם החטיבה, בטיפול בנושאי הערבים, החרדים ועוד, מקיימת קשר עם רשויות אחרות המטפלות בנושאים אלה, בעיקר משרדי הממשלה, ואם יש תיאום עמם, השיב מנהל חטיבת המחקר שחטיבת המחקר בבנק ישראל מיצבה את עצמה כגוף המחקרי העיקרי הנותן ייעוץ כלכלי למשרדי ממשלה. משרדי ממשלה העוסקים בסוגיות אלה פונים אליה, ברוב המקרים, כדי לקבל ייעוץ, או כדי להיעזר בשירותיה. זה לא מבטל את האפשרות שבאיזה משרד עושים משהו שבחטיבה לא יודעים עליו, אבל בסוגיות הגדולות יש בדרך כלל שיתוף פעולה, ובחלק מהמקרים – אפילו דרישה לייעוץ מצד המשרדים.
- ניתוח ההיצע בשוק הדיור בישראל.
- לשאלה בסוגיה של השכרה מול רכישה ובניית דיור להשכרה, השיב מנהל חטיבת המחקר שהעיסוק בהיצע מקיף, כמובן, דירות להשקעה, דירות להשכרה, דירות למגורים ודיור בר-השגה. בחטיבה מתחקים גם אחר אפיוניו של ההיצע והתחלקותו האזורית. סוגיות רבות קשורות בשוק הזה, ומעסיקות את כולם.
- בחינת הגורמים לרמת המחירים הגבוהה במשק.

יעד 4 - סוגיות הקשורות בשיעור הצמיחה הפוטנציאלי של המשק – עניינים תשתיתיים, מחקר

בסיסי.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- הצמיחה ארוכת הטווח בישראל: אומדנים לתוצר הפוטנציאלי בטווח הארוך.

- בחינת הרווחיות של פירמות יצואניות לעומת לא יצואניות.
- ניתוח פריון העבודה בענפי המשק.

יעד 5 - כללי.

משימות מרכזיות לשנת 2012:

- תרומת החברות הקטנות והבינוניות להגדלת התעסוקה במשק.
- השפעת המדיניות הישראלית כלפי הרשות על כלכלת ישראל ועל הקשרים הכלכליים שבין ישראל לרשות הפלסטינית.
- ניתוח תמונת מצב והצעת רפורמות בתחום התשתיות (בתחבורה הציבורית, ברכבות, באנרגיה, בנמלים ובמשק המים).

המשנה למנהל החטיבה למידע ולסטיסטיקה הציג את תוכנית העבודה של החטיבה למידע ולסטיסטיקה.

היעדים הרב שנתיים של החטיבה הם:

- הבטחת האספקה הסדירה של נתונים ומידע לצורך מדיניות, ניתוח ומחקר בבנק ישראל ולצורך עמידה במחויבות של בנק ישראל לסטיסטיקה הלאומית ולמוסדות הבין לאומיים.
- פיתוח מקורות נתונים ושיטות סטיסטיות, עיבוד הנתונים ועריכתם במטרה לתמוך בשיפור יכולת הניתוח וההבנה של ההתפתחויות במשק ובסביבה הגלובאלית.
- שיפור התשתיות לניהול הנתונים בבנק ישראל (פרויקט ה-DWH - שבניהול חטיבת ה-IT).
- שיפור הנגישות והשימושיות של נתונים ותוצרים לטובת כל קשת הלקוחות בבנק ישראל ובקרב הציבור בארץ ובעולם (פורטל, אתר אינטרנט).
- התאמת המידע והסטיסטיקה (מידע, נתונים ותוצרים) לתקנים ודרישות דיווח בין-לאומיים.

משאבי כוח האדם שתוכננו לביצוע משימות החטיבה ל- 2012 הם 43 משרות, והתקציב הוא 4.4 מיליוני ש"ח – כולל השתתפות בפרויקטים משותפים עם הלמ"ס, וכן שכר ליועצים של החטיבה בפרויקטים.

יעד 1 - פרויקט DWH (מחסן נתונים), שהוא תשתית חשובה ביותר לניתוח אינטגרטיבי של נתונים מעולמות תוכן שונים.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- השלמת דרישות לקוח לעולם תוכן ני"ע: מדדים, מניות, קרנות נאמנות, אופציות, תעודות סל.
- טבלת יישויות עסקיות.
- הגדרת דרישות לקוח לעולם תוכן – תנועות הון.
- הגדרת דרישות לקוח לעולם תוכן – מוסדיים וקרנות נאמנות.

לשאלה מתי פרויקט DWH יסתיים השיב המשנה למנהל החטיבה למידע ולסטטיסטיקה שהחלק של ניירות הערך הסחירים, המטופל עתה, מתוכנן להסתיים בספטמבר 2012. החטיבה נמצאת בסוף השלב הראשון, שהוא החלק התשתיתי יותר, של בניית נתונים קטלוגיים על כל ניירות הערך הסחירים במשק. שלבים נוספים הם בניית חישובים של תשואות-לפדיון, מח"מים, שיערוך החוב וכדומה. וכבר חושבים על עולמות התוכן הבאים.

יעד 2 - ניתוח שוק המט"ח ותנועות ההון באמצעות מערכת אינטגרטיבית, המשלבת מערכות שונות.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- פעילות תושבי חוץ בשקלים – הקמת מערכת מידע שבועית (נוסף לחודשית) שבה זמן הפיגור יהיה מינימלי.
- הקמת מערכת מידע על פעילות תושבי ישראל במט"ח.
- הקמת מערכת מידע המקשרת בין מערכת המידע על פעילות הבנקים ותושבי ישראל במט"ח ופעילות תושבי חוץ בשקלים למאזן התשלומים / החשבון הפיננסי (תחילת 2013).

יעד 3 - הגברת הנגישות והשימוש בתוצרים.

משימות מרכזיות לשנת 2012:

- שדרוג הפורטל לגרסה 2.0 עם תשתית חדשה – MS Sharepoint2010 – כולל הוספת ממשק לסדרות עתיות ומנוע חיפוש.
- פיתוח ויישום של התוצרים הסטטיסטיים באתר האינטרנט החדש של הבנק – כולל היענות לדרישות הוועדה המוניתרית.
- העשרת דפי התוכן בפורטל המידע והסטטיסטיקה.
- דף יומי משופר של מעקב אחר ההתפתחויות ("דף מעקב לנגיד").
- דפי נושא חדשים: נתונים בין-לאומיים, בנקאות, חשבונאות לאומית ועוד.
- העשרת דפי התוכן באמצעים ויזואליים להצגה ותחקור המידע.

יעד 4 - פיתוח מקורות חדשים לאמידת ציפיות האינפלציה.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- נתוני ריביות פנימיות מהבנקים – שיפור שיטות גזירת הציפיות.
- נתוני עסקאות בנגזרי מדד וריבית מהשווקים (OTC) – הגדרת סוגי הנתונים וזיהוי המקורות, פרסום דרישות הדיווח, אפיון מערכת הקלט והתוצרים.

יעד 5 - פיתוח נתונים על מצרפי אשראי.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- פיתוח מצרפי אשראי לפי התקופה-לפדיון.
- פיתוח מצרפי אשראי לפי בסיס ההצמדה.

יעד 6 - מדדים מובילים למפנה במחזור עסקים (CLI).

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- פיתוח מתודולוגיה ליישום מודל CLI מה-OECD ויישום והפצת תוצרים שוטפים.
- פיתוח ויישום מודל סטטיסטי חדש – שוק ההון ומחזורי העסקים (Markov Switching Model).

יעד 7 - אומדנים חודשיים לתוצר ולמרכיביו - הלמ"ס.

המשימה המרכזית לשנת 2012: ליווי הפרויקט שמבוצע ע"י הלמ"ס ביוזמה של בנק ישראל. את הפרויקט הזה, הקשור לנושא הקודם, יזמה הלמ"ס, והחטיבה רק מלווה, ומשתתפת בתקצוב. המטרה היא ליצור אומדנים שיתפרסמו בתדירות חודשית, עד שמתפרסמים נתוני החשבונאות הלאומית, שתדירותם נמוכה. לשאלת אחד מחברי המועצה בדבר השתתפות בתקציב של הלמ"ס, הבהיר הנגיד שלא משתתפים בתקציב השוטף של הלמ"ס, אך כל אימת שמבקשים מהלמ"ס דבר מיוחד – למשל נתונים בתדירות גבוהה מזו שבה היא מפרסמת – בנק ישראל משלם, שכן הדבר מחייב את הלשכה להיערכות מיוחדת.

לשאלת חבר המועצה אם החטיבה בודקת מעת לעת אם ומי ולא יזה צורך עושה שימוש במידע הזה, השיב המשנה למנהל החטיבה למידע ולסטטיסטיקה שכאשר החטיבה הוקמה, לפני שלוש שנים, כמהלך של ריכוז כל הטיפול בסטטיסטיקה מהמחלקות השונות שהתקיימו לפני השינוי הארגוני, המשימה הראשונה שהציבה לעצמה הייתה להמשיך בפעילות השוטפת – לספק כבעבר את כל המידע הדרוש לבנק, ולא לגרוע דבר. כל פיתוח חדש מופעל רק לאחר בדיקה של הצרכים מול הלקוחות. הלקוחות הם חטיבות הליבה, וכן הנגיד והוועדה המוניתרית. תפקיד אגף הלקוחות בחטיבה הוא גם לזהות ולבדוק את הצרכים, כדי שהחטיבה לא תספק מידע שאין בו צורך.

יעד 8 - פיתוח תחזיות והתרעות.

המשימה המרכזית לשנת 2012: "רמזור" - זיהוי נתונים חריגים בשוק ההון.

יעד 9 - פעילות שוטפת.

המשימות המרכזיות לשנת 2012:

- הפקה שוטפת של סטטיסטיקה ותוצרים בנושאי שוק המט"ח, תנועות ההון, שוק ההון, הבנקאות והביטוח, הסטטיסטיקה הלאומית וכל נושא שנגזר מעבודתו השוטפת של הבנק, כולל נושאי מדיניות.
- קשרי לקוחות, ניהול פורטל מו"ס, מוסדות בין-לאומיים, הודעות לעיתונות.

הדיון בנושאים שעל סדר היום, יימשך בפגישה הבאה של המועצה המינהלית ביום 8 בדצמבר 2012.